

A köznevelési intézményekben a következő tanév megtervezésének egyik igen fontos feladata a tankönyvellátás biztonságos megszervezése. A z országos és iskolai szintű tankönyvellátásról a következő jogszabályok rendelkeznek:

- A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. Törvény (a továbbiakban: köznevelési törvény)
- A tankönyvpiac rendjéről szóló 2001. évi XXXVII. Törvény (a továbbiakban: tankönyvtörvény)
- A tankönyvvé nyilvánítás, a tankönyvtámogatás, valamint az iskolai tankönyvellátás rendjéről szóló 16/2013. (II.28.) EMMI rendelet (a továbbiakban: tankönyvrendelet)

Tankönyvrendelés folyamata a 2013/2014. tanévre

Az átalakuló tartalmi és jogszabályi feltételeknek megfelelően a tankönyvrendelés és a tankönyvellátás menetrendje a következőképpen alakul a 2013. évben:

2012. december végén megjelent a kerettantervek legnagyobb része, amelyek alapján a tankönyvkiadók a készülő új könyveiket a tantervi reformhoz igazíthatják.

•2013. januártól a kiadók benyújthatják engedélyezésre az új kerettantervekre kifejlesztett tankönyveiket, amelyeket az Oktatási Hivatal engedélyez, amennyiben a vonatkozószabályoknak megfelelnek.

• 2013. februárban megjelent az új tankönyvrendelet, amely részletesen szabályozza a tankönyvvé nyilvánítás, a tankönyvtámogatás, valamint az iskolai tankönyvellátás új rendjét azzal, hogy a korábban megkezdett eljárásokat ezen rendelet alapján kell befejezni.

• 2013. februártól kezdve a Könyvtárellátó tankönyvellátási szerződést köt az iskolákkal.

• 2013. februárban az Oktatási Hivatal közlése, majd folyamatosan frissíti a tankönyvjegyzéket, amiről az iskolák megrendelik a tankönyveket a Könyvtárellátó elektronikus rendszerében.

• 2013. március végéig az iskolák megrendelik a tantervi reformmal nem érintett (kifutó) évfolyamokra alkalmazni kívánt tankönyveket a Könyvtárellátó rendszerében.

• 2013. áprilisban a Könyvtárellátó az összegyűjtött megrendeléseket első körben továbbítja a kiadóknak, majd visszajelzi az iskoláknak a kiadók rendelésvételét.

• 2013. május 15-éig az iskolák megrendelik az új kerettantervekhez kifejlesztett tankönyveket.

• 2013. június 15-éig és szeptember 5-éig az iskolák módosíthatják megrendeléseiket – kizárólag mennyiségi szempontból - a beiratkozások és a létszámváltozások függvényében, amelyekről a Könyvtárellátó részletesen egyeztet a tankönyvkiadókkal.

• 2013. júliusig a kiadók a Könyvtárellátó központi raktáraiba szállítják a megrendelt tankönyveket.

• 2013. augusztusban a Könyvtárellátó a közreműködő partnereivel kiszállítja az iskoláknak a tankönyveket.

Ingyenes tankönyv

A 2013/2014. tanévtől kezdődően megváltoznak az ingyenes tankönyvek igénylésének, használatának feltételei.

A köznevelési törvény 46. § (5) bekezdése rendelkezik arról, hogy 2013 szeptember 1-jétől az elsőtől a nyolcadik évfolyamig, az állam biztosítja, hogy a tanuló számára a tankönyvek térítésmentesen álljanak rendelkezésre azzal, hogy a térítésmentes tankönyvellátást első alkalommal a 2013/2014. tanévben az első évfolyamra beiratkozott minden tanuló számára, ezt követően felmenő rendszerben kell biztosítani.

E mellett az állam a tankönyvtörvény 8. § (4)bekezdés alapján továbbra is biztosítja rászorultsági alapon az ingyenes tankönyvellátást a köznevelési törvény ezen rendelkezése által még nem érintett évfolyamokon, tehát az általános iskolák kifutó évfolyamain (2013. szeptember 1-jétől a 2-8. évfolyamokon, ezt követően minden évben eggyel csökkenő évfolyamon

A szülők az ingyenes tankönyvre vonatkozó igényüket a tankönyvrendelet 5. mellékletében meghatározott igénylőlapon nyújthatják be az iskolának. A belépő évfolyamok és tanulók esetén az igénylési lehetőséget a beiratkozás alkalmával kell biztosítani a szülők számára.

A normatív kedvezményre való jogosultság igazolásához továbbra is szükséges a megfelelő okiratok bemutatása (családi pótlék folyósításáról szóló igazolás, szakorvosi igazolás, önkormányzati határozat, stb.).

Az ingyenes tankönyvellátás biztosítására az iskolának több lehetősége is van. Az iskolától történő tankönyvkölcsönzéssel, használt tankönyvek biztosításával, valamint tankönyvek megvásárlásához nyújtott pénzügyi támogatással, illetve e három módszer együttes alkalmazásával is rendelkezésre bocsáthatja a tankönyveket az intézmény az arra jogosultak számára. A támogatás hatékony hasznosítása érdekében a tankönyvpiac rendjéről szólótörvény első helyen említi a könyvtári beszerzéseket, az ingyenes tankönyvellátásnak a könyvtári állományból kölcsönzés útján történő biztosítását.

Az ingyenes tankönyvellátásra jogosultak esetében a szülőktől semmilyen pénzügyi – kiegészítő - hozzájárulás nem követelhető.

Az ingyenes tankönyv felmenő rendszerű biztosításával párhuzamosan, az iskola köteles tartós tankönyvet rendelni adott tantárgyból (a matematika műveltségterület kivételével), ha ilyen előfordul a tankönyvjegyzéken. Ezt először a 2013/2014. tanévi tankönyvrendelés során kell alkalmazni az általános iskolák első évfolyamai vonatkozásában, majd azt követően tanévenként felmenő rendszerben. Az állam által biztosított ingyenes tartós tankönyveket az igazgatónak az iskola könyvtári állományába kell venni, és a tanuló részére a tanév feladataihoz rendelkezésre kell bocsátani az iskola házirendjében meghatározottak szerint.

Állami tankönyvterjesztés

A tankönyvtörvény 2011 novemberében történt módosítása létrehozta és a 2013/2014-es tanévtől kezdődően bevezeti az állami tankönyvforgalmazás új rendszerét. Az országos tankönyvellátást az állam a Könyvtárellátó Kiemelten Közhasznú Nonprofit Kft.-n (a továbbiakban: Könyvtárellátó)

Az új kerettantervekhez illeszkedő új fejlesztésű tankönyvek megrendelése

Az egyes oktatási tárgyú kormányrendeletek módosításáról szóló 73/2013. (III. 8.) Korm. Rendelet 16. §-a módosította a Nemzeti alaptanterv bevezetésének ütemezését. A módosítás szerint a Nemzeti alaptanterv 10. § (1) bekezdése alapján az új tanterv szerinti nevelés-oktatás 2013.szeptember 1-jén a következő évfolyamokon kerül bevezetésre:

- az iskolák kezdő évfolyamán,
- továbbá az iskolák ötödik, – a hat- és nyolc évfolyamos gimnáziumok kivételével – a
- kilencedik évfolyamán,
- hat évfolyamos gimnázium esetében a hetedik évfolyamán is,
- a Hídprogram keretében szervezett kezdő évfolyamon.

Ezt követően minden tanévben felmenő rendszerben kell alkalmazni az új Nemzeti alaptanterv szerinti oktatást. Amely évfolyamokon idén nem kerül bevezetésre az új tantervek szerinti oktatás, kifutó évfolyamnak kell tekinteni.

A tankönyvrendelet 27. § (6) bekezdése szerint az iskola igazgatója a Nemzeti alaptanterv felmenő rendszerű bevezetésével érintett iskolai évfolyamokon bármely tantárgyhoz csak olyan tankönyvet rendelhet, amelyiknek a tankönyvvé nyilvánítása az új kerettantervek alapján történt. Abban az esetben, ha adott tantárgyhoz nem adtak ki új kerettantervet, vagy az új kerettantervhez nem szerepel tankönyv a hivatalos tankönyvjegyzéken, az iskola a régi könyvek közül választhat.

A 2013/2014-es tanév új tankönyvekkel való ellátásának érdekében a tárca az új kerettantervekkel érintett évfolyamokra vonatkozólag a rendelés határidejét átmeneti szabállyal – csak ebben az évben – későbbi időpontban határozta meg.

A tankönyvrendelet 36. § (6) bekezdése alapján az iskola a tankönyvrendelését 2013. március utolsó munkanapja és 2013. május 15-e között módosíthatja és kiegészítheti a kerettantervi rendelet alapján jóváhagyott új fejlesztésű tankönyvekkel.

Összefoglalva: a Nemzeti alaptanterv és az új kerettantervek felmenő rendszerű bevezetésével érintett évfolyamokra 2013. május 15-éig, a kifutó évfolyamokra viszont csak 2013. március végéig lehet tankönyvrendelést leadni.